

Natur- Miljø- og Landskabsplan Gårdejendom ved Lemvig

2012

NATUR-, MILJØ- OG LANDSKABSPLANER

Baggrund for projektet

Baggrunden for at udvikle et tværfagligt rådgivningsprodukt, er en erkendelse af en manglende sammenhæng mellem de, indtil nu, enkeltstående rådgivningsområder.

Formålet med projektet er at registrere, analysere og planlægge helhedsorienteret vedrørende natur, miljø og landskab.

Målet er udarbejdelse af en Natur-, Miljø- og Landskabsplan, NML_plan, på bedriftsniveau, og, hvor det er muligt, meget gerne i samspil med naboejendommen.

Sonderinger

Landskabet, som det fælles grundlag for en NML_plan, inkluderer terrænforhold som overflader og de forskellige strukturer, f.eks. marker, hegn, veje og bebyggelser, som forbinder de enkelte natur- og miljømæssige tiltag, i en sammenfattende landskabsplan.

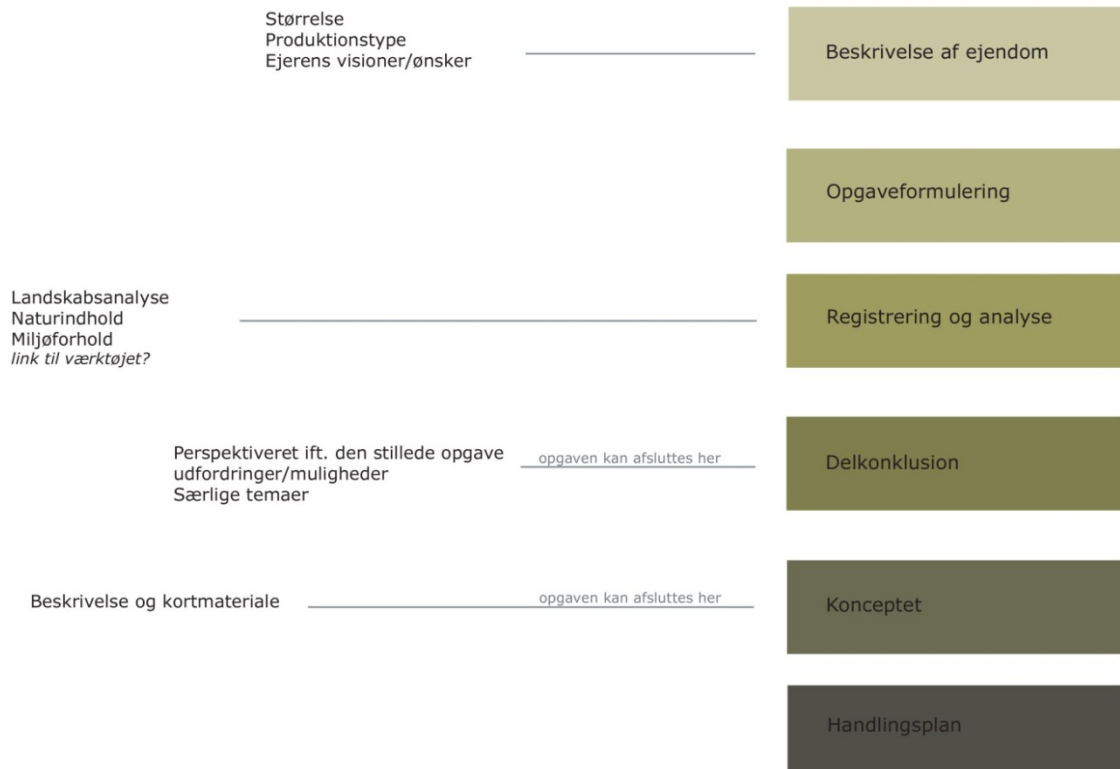
- Hvordan hænger temaerne sammen, og hvor overlapper de?

Procesforløb

1. Registrering - første møde – skitseniveau
2. Visionsplan – (samme niveau som naturplaner)
3. Sammenfattende natur-, miljø- og landskabsplan (inkl. overordnet beskrivelse af tiltag, pleje- og driftsplan)

Natur, miljø og landskabsplan

Overblik over proces og metode

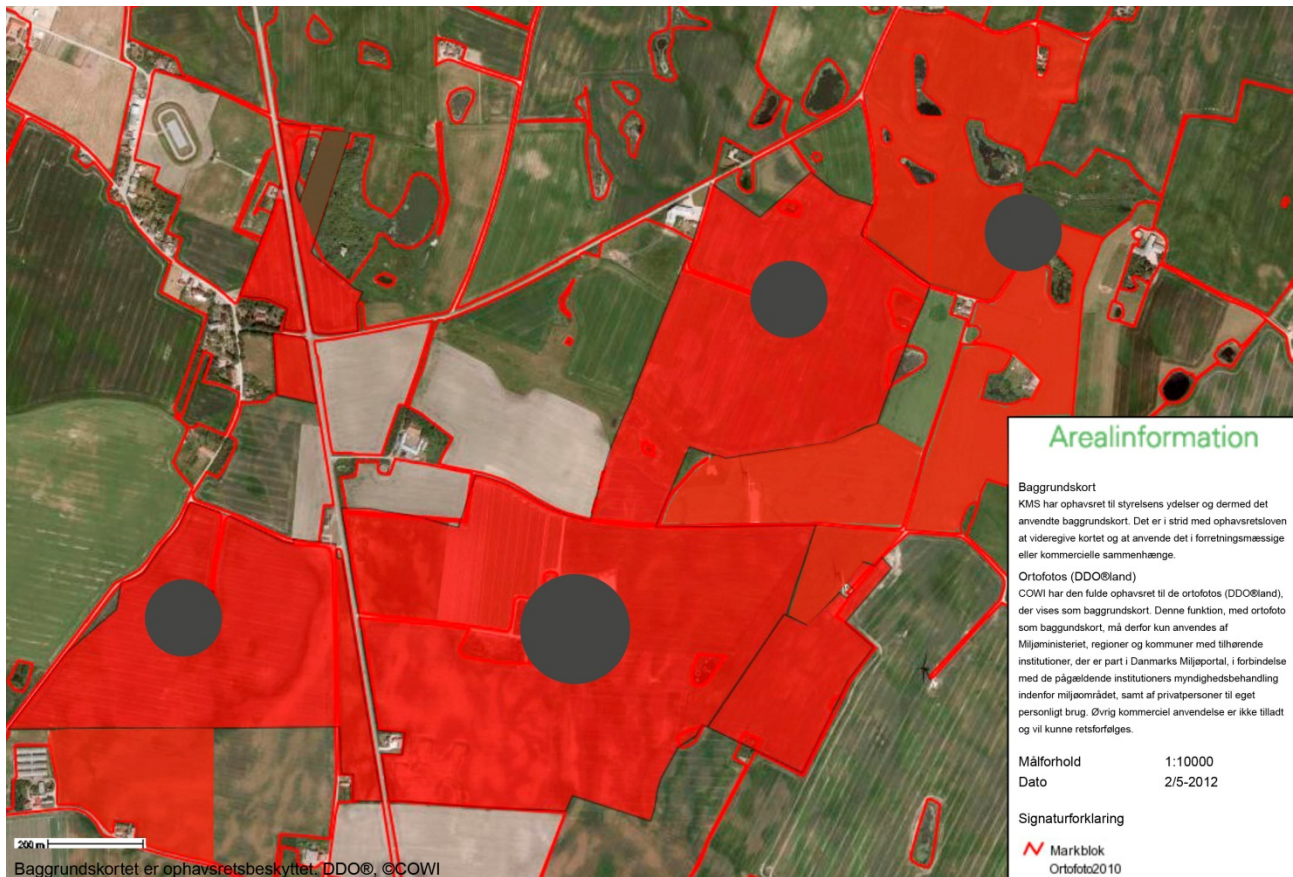

Pilotejendom ved Lemvig

Landbrugsbedrift med svineproduktion. Der er 360 årssøer med produktion af ca. 10.000 smågrise, hvoraf ca. 6.500 færdiggøres som slagtesvin.

Gårdejendommen har været i familien i 13 generationer.

Bedriften består i dag af 4 gårde, hvor de 2 ligger i sammenhæng med hinanden øst for hovedvejen, hvilket er ensbetydende med, at en NML_plan kan strække sig over de to ejendommers jorder.

Ejede og dyrkede arealer

Ejendommen var med i Realdania konkurrencen, Fremtidens Landbrugsbyggeri. Projektet var kendetegnet ved en beplantningsspiral rundt om ejendommen.

Familien er meget interesseret i jagt og natur og bruger en stor del af deres landbrugsarealer til jagt. På bedriften er man villig til at tage et par ha. ud til vildtformål – men ikke for meget.

Ingen restriktioner på arealerne i forhold til lovgivning.

Opgaven

Fokusområdet på denne ejendom er primært jagt og natur, som skal indgå i en sammenhængende landskabsplan.

Registrering og analyse

- *Produktion*
- *Bedriften*
Ejede arealer, i alt ca. 170 ha.
Forpagtede arealer i alt ca. 60 ha.

I forbindelse med at søerne nu skal være løsgående, omstilles produktionen til alene at være slagtesvin fra 30 kg til 100 kg.

Der planlægges opførelse af ny slagtesvinestald, og ekstra gylleopbevaring.

Gården er oprindeligt en firelænget gård med stuehuset mod syd, som det var tradition i Vestjylland. Det er planen, at de 3 gamle driftsbygninger skal fjernes indenfor kort tid.

Grov skitse af registreringer, 07.05.12

- **Landskabet**

Gårdejendommen har jordtilliggende placeret indover og på begge sider af israndslinjen (hovedstilstandslinjen), hvilket afspejler sig i landskabet, mere i nuancer end i kontraster på denne lokalitet.

Mod nord er jorderne mere moræneprægede end mod syd, hvor de er mere sandede (smeltevandssletten).

Området er fladt med et svagt, jævnt fald mod syd og afvandes mod syd og vest gennem åbne og blide smådale.

Området/landskabet er generelt åbent med få hegn og træer og med vidt udsyn fra "højdepunkterne" og høj himmel.

*Hovedejendommen set fra sydvest.
En beplantning vest for gården giver læ og er med til at fastholde gårdanlægget i landskabsbilledet.*

*Øst for gården, findes nogle få remissebeplantninger.
Disse elementer er med til at give det åbne landskab et størrelsesforhold og karakter.*

- **Natur**

Der findes en markant terrænsætning med en sydvendt skrænt med en højde på godt 2 m. Denne niveauforskydning fra den ene mark til den anden, forsætter mod øst og bliver nogle steder nordvendt og med jorddiger indimellem.

Det vil være en god idé at bevare terrænforskydningerne, henholdsvis med syd- og nordvendte skrænter samt diger. Der anbefales at etablere bræmmer langs skrænter og diger, som fungerer som levested for meget af agerlandets dyreliv.

Det er med til at dele de store marker op og fungerer som ledelinje, så vildtet kan sprede sig fra naturområde til naturområde. Særligt det gamle jorddige der er tvistet, så det både har en syd- og nordvendt side, har mange varierede leveforhold. Diget er dog meget trængt af dyrkningen.

Nedlægges diget, vil det tage mange år, før en tilsvarende etableret jordvold vil indeholde de samme biologiske kvaliteter.

Den markante terrænsætning

Den øst-vest-gående skrænt og jorddige

En kile bag mosen i det nordvestlige jordtilliggende bliver dyrket. Det bør overvejes om dette er rentabelt, men det kan have noget med harmonijord at gøre.

Etablering af vandhul ved vådt område i marken. Vi vurderer ikke at arealet på nuværende tidspunkt har udviklet sig til §3 område.

Arealet bag om mosen kunne i stedet ligge udyrket. Arealet ligger dog tæt op ad en vej, hvilket i nogen grad vil forhindre spredning for vildtet. Hvis der skal prioriteres mellem arealer, der skal tages ud af drift, er dette måske ikke det primære valg.

- *Miljø*
- *Kulturmiljø*
- *Opsamling / konklusion*
To alternativer til produktionsformer skitseres (forudsætninger listes op)
Muligheder og udfordringer ridses op (der vælges mellem de to alternativer)

Natur-, miljø- og landskabsplan

- *Landskab (konceptet) og argumenter hvorfor?*
Grønne strukturer – beplantning
Forbindelser – veje, stier, visuelle forbindelser – sigtelinjer
Ophold
Bebyggelse
Plejeplan
- *Natur*
Naturelementer (i forhold til overordnet landskabsplan)
Tiltag – og argumenter hvorfor?
Plejeplan
- *Miljø*
Miljøelementer (i forhold til overordnet landskabsplan)
Tiltag – og argumenter hvorfor?
Plejeplan
- *Etapeplan* – forslag til prioritering af tiltag

Første skitser til en landskabsplan som resultat af registreringer og analyser

Ovenstående skal betragtes som et led i udviklingen af konceptet og en sammenfattende rådgivning vedrørende *Natur-, Miljø- og Landskabsplan* på bedriftsniveau.

Projektet fortsættes i 2013.